

маркетингових інструментів і багато інших. Їх виважене визначення та ефективне поєднання дозволяють захистити корпорації від впливу криз.

Висновки та пропозиції. Антикризове управління в умовах різких, радикальних змін зовнішнього чи внутрішнього середовища функціонування корпорації можуть не лише захистити її від руйнування господарського апарату, втрати ринкових позицій, збитковості та в решті решт від банкрутства. Виважена стратегія подолання кризи та цілісний комплекс взаємопов'язаних, взаємодоповнюючих та ефективних антикризових заходів спроможні забезпечити виведення корпорації на лідируючі позиції на ринку, дозволяють сформувати їй ряд конкурентних переваг і досягнути високого рівня ефективності господарювання.

Використана література:

1. Діденко Є. О., Фесюн А. С. Теоретико-методичні засади антикризового управління підприємствами / Є. О. Діденко, А. С. Фесюн // Економіка та держава. – 2018. – № 11. – С. 90–96.
2. Еш. С. М. Генезис і сучасна парадигма понять "Криза" та "Антикризове управління" [Електронний ресурс] / С. М. Еш. // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. - 2013. - № 1. - С. 96-101. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2013_1_18.
3. Кушнір Н. Б., Войтович Д. С. Особливості антикризового управління та економічної діагностики підприємства в сучасних умовах [Електронний ресурс] / Н. Б. Кушнір, Д. С. Войтович // Ефективна економіка. – 2016. – № 5. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4954>.
4. Тимошенко, О. В. Антикризове управління як передумова підвищення ефективності діяльності підприємства / О. В. Тимошенко, О. Ю. Буцька, Ф. Х. Сафарі // Економічний аналіз : зб. наук. праць. – 2016. – Том 23. – № 2. – С. 187-192.
5. Якименко-Терещенко Н. В., Палієнко О. І. Антикризове управління промисловими підприємствами / Н. В. Якименко-Терещенко, О. І. Палієнко // Молодий вчений. – 2018. – № 5.1 (57.1). – С. 98 – 101.
6. Статистична інформація [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Сак Т., к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі
Українки, м. Луцьк, Україна

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Забезпечення економічної безпеки підприємства неможливе без належного фінансування заходів інноваційного розвитку. Лише інвестиції в оновлення основних засобів, технологій виробництва та управління дозволять досягнути довгострокової конкурентоспроможності, ефективності, а відтак – економічної безпеки вітчизняних підприємств. З огляду на це, питання інвестиційно-

інноваційного забезпечення економічної безпеки підприємств набуває особливої актуальності.

Інвестиційна діяльність, інновації та економічна безпека підприємства – це поняття, які тісно взаємопов'язані. Завдяки інвестиціям вирішуються питання модернізації і підвищення конкурентоспроможності підприємств та забезпечення техніко-технологічної складової економічної безпеки. Також рівень економічної безпеки впливає на інвестиційно-інноваційний процес, забезпечуючи наповнення інвестиційних потоків, їх вкладення в наукомісткі галузі.

До ризиків економічної безпеки вітчизняних підприємств, що пов'язані з неналежним інвестиційно-інноваційним забезпеченням, варто віднести:

- велику енергоємність виробництва;
- скорочення обсягів капіталовкладень, високий рівень зносу основних засобів;
- дефіцит власних інвестиційних ресурсів, обмеженість залучення зовнішніх джерел;
- нерозвиненість інвестиційної та інноваційної інфраструктури;
- скорочення кількості дослідників в Україні, працевлаштування їх за кордоном;
- накопичення в країні значного потенціалу заощаджень, який не використовуються на інвестиції в реальні активи (вивіз капіталу, накопичення валютних резервів у державному і приватному секторах економіки) [1, с. 36].

В результаті дії негативних чинників погіршується інвестиційний клімат, втрачається науково-технічний потенціал підприємств України.

Напрями інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки підприємств варто розглядати за складовими, виділивши правові, організаційні, інформаційні та фінансові методи та інструменти [2, с. 236].

Правові методи забезпечення передбачають посилення правового регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності, зміцнення її законодавчої бази. Передумовою ефективного розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств повинні стати: надійна правова база; спрощеність (прозорість) дозвільних процедур, що спрятиме покращенню інвестиційного клімату.

Організаційне забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності потребує перегляду та вдосконалення організаційної структури державних інститутів та їх повноважень щодо регулювання та контролю, зміни економічної структури національного господарства, здійснення моніторингу діяльності суб'єктів господарювання, покращення інформаційно-аналітичного та кадрового забезпечення процесу залучення інвестиційних ресурсів. Для забезпечення захисту прав інвесторів важливо сприяти розвитку ринку цінних паперів та підвищувати роль фондового ринку в залученні інвестиційних ресурсів. Умовою забезпечення ефективності та швидкої комерціалізації інновацій є розвиток кооперування між підприємствами і науковими організаціями. Сприяють становленню та просуванню інновацій науково-дослідні та технологічні парки, діяльність яких спрямована на підтримку інвестиційно-інноваційного розвитку територій, що вимагає їх підтримки на державному рівні.

Інформаційний супровід є необхідною умовою залучення та підтримки інвестицій. Інформація для потенційних внутрішніх та зовнішніх інвесторів про можливості суб'єктів бізнесу та об'єкти інвестування повинна включати найважливіші параметри сфери виробництва та життєдіяльності, а саме: загальноекономічні, політичні, соціальні, правові, екологічні та інші умови інвестування. Наявність відповідної інформаційної бази сприяє зменшенню невизначеності і зумовленого нею ризику, підвищенню ефективності та обґрунтованості прийнятих рішень. Разом з тим, доступність інформації про переваги інвестування у вітчизняні бізнес-структури сприятиме активізації інвестиційно-інноваційної діяльності.

Фінансові методи спрямовані на залучення та ефективне використання фінансових ресурсів для реалізації заходів, пов'язаних з інвестиційно-інноваційним розвитком підприємств. До джерел фінансового забезпечення відносять фінансові ресурси: бюджетні кошти, власні кошти підприємств та організацій, кредитні ресурси, залучені кошти, кошти міжнародних організацій, іноземні інвестиції, гранти тощо. Попри всі переваги використання власних джерел підприємств та організацій, їх обсяги є обмеженими для активної інвестиційно-інноваційної діяльності. До пріоритетних зовнішніх джерел фінансування інвестиційно-інноваційної діяльності варто віднести: довгострокові кредитів банків з використанням іпотечного кредитування та проектного фінансування; випуск цінних паперів та діяльність на внутрішньому й міжнародному фондовому ринку; використання лізингових операцій для оновлення основних засобів; розвиток венчурного фінансування.

Розглянуті методи інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки за умови застосування їх на державному, регіональному та бізнес-рівні, сприятимуть оновленню матеріально-технічної бази вітчизняних підприємств, підвищенню їх ефективності та конкурентоспроможності.

Використана література:

1. Білик В. В. Характеристика інноваційно-інвестиційної складової в системі економічної безпеки підприємств України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 10(1). С. 35-38.
2. Механізми управління соціоекологоекономічною безпекою держави: колективна монографія / Л. М. Черчик, Н. В. Коленда та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. М. Черчик. Луцьк: Терен, 2019. 280 с.

Самолук Н., к.е.н, доц.
Козійчук В., студент
 Національний університет водного
 господарства та природокористування
 м. Рівне, Україна

ОЦІНКА БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Створення сприятливого ділового клімату в Україні є однією із стратегічних